

HISTÒRIA DE LA RÀDIO I LA TELEVISIÓ - 20765-

Professora: Rosa Franquet.

Curs: 1993-94.

Quart semestre.

I.- La invenció de la telegrafia sense fils: context científic i social. Inicis de la radiodifusió: de la radioafecció a la radiomania. Naixement de les primeres estacions. El model europeu i el model nord-americà. La ràdio als països totalitaris. Les mesures legislatives als diferents països. Els equips tecnològics i els primers programes. La consolidació de la ràdio comercial. Les primeres experiències televisives.

II.- La radiodifusió a l'Estat espanyol. Els primers anys. Context social i polític de les primeres experiències. Els Ràdio-clubs i les estacions de radioafeccionats. La consolidació de la radiodifusió. La ràdio en el període republicà. Les emissores locals de petita potència. La ràdio al servei de la normalització lingüística. Evolució tecnològica. La nova oferta programàtica: la informació i la publicitat radiada.

III.-La ràdio com a arma de guerra. La utilització de la ràdio a la Guerra Civil. Mesures legislatives. Adequació de la programació. El paper de les estacions d'ona curta. Desaparició del català a la ràdio. Els nacionals donen una gran importància a la ràdio i creen la seva xarxa d'estacions. La ràdio esdevé el principal mitjà d'informació de masses. La ràdio a la Segona Guerra Mundial.

IV.- Reorganització dels sistema radiodifusor un cop acabada la guerra. Política radiodifusora del nou règim: marc jurídic i polític. L'oligòpoli radiodifusor. La programació radiofònica s'adapta a la nova situació. La informació, monopoli de RNE. Innovació tecnològica: el magnetòfon i el transistor. Creació de TVE: estructura, finançament, tecnologia i programació. TVE arriba a Barcelona. Integració de TVE a la xarxa d'Eurovisió . Els primers programes.

V.- El *boom* televisiu. Inaguració dels estudis de Prado del Rey . Canvis en el consum radiofònic. Racionalització del sistema radiodifusor. El Plan Transitorio de Ondas Medias. Els primers programes en català. Inaguració de la segona cadena de TVE. L'evolució tecnològica i programàtica. Els centres regionals de TVE.

VI.- Els darrers anys de la televisió franquista. La ràdio i la televisió durant la transició. Naixement de Ràdio 4 de RNE. Liberalització de la informació radiofònica. Plan Técnico Transitorio de FM. Les ràdios Lliures i les ràdios municipals. L'experiència de la televisió local i comunitària.

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA:

Conèixer la història de la ràdio i la televisió a l'Estat espanyol. El fenomen radiofònic i televisiu s'analitzarà dins el context social i polític del país i es farà referència al context internacional. D'altra banda, es repassaran els principals models radiodifusors dels països europeus i l'experiència nord-americana.

Pla de treball:

Els alumnes hauran de fer un treball d'investigació sobre algun punt del programa de l'assignatura. En l'avaluació d'aquesta investigació es tindrà en compte la metodologia, les aportacions de fons documentals, el tractament, etc. Tanmateix, els alumnes hauran de superar una prova escrita a final de curs.

Bibliografia:

- 2 Arias Ruiz, Anibal. La televisión española. Madrid. Publicaciones españolas, 1970.
(3 ed. 1970)
- 8 Baget Herms, Josep Ma. Historia de la televisión. (1956-1975)
Barcelona, Feed-back ediciones, 1993.
(6 són de la ed. del 1993; i els altres anteriors. N'hi ha 7 a altres bib.)
- 5 Baget Herms, Josep Ma. 18 años de TVE. Barcelona, Diáfora, 1975.
- 4 Bassets, Lluís (ed.). De las radios rojas a las radios libres.
Barcelona, Gustavo Gili, 1981.
- 3 Bertrand, Claude-Jean. La televisión en Estados Unidos. Madrid,
Rialp, 1992.
- 3 Briggs, Asa. The BBC. The first fifty years. New York, Oxford
University Press, 1985.
- 3 Colin, Armand. La guerre des ondes. Paris, Payot, 1985.
- 1 Doglio, D. y Richeri, G. La radio. Origini, storia, modelli.
Milano, Mondadori, 1980.
- 1 Douglas, George H. The Early Days of Radio Broadcasting. London,
McFarland, 1987.
- 1 Douglas, Susan J. Inventing American Broadcasting 1899-1922.
Londres, The Johns Hopkins University Press, 1987.

- Documentos*
- 1 Ezcurra, Luis. Historia de la radiodifusión española. Los primeros años. Madrid, Editora Nacional, 1974.
- 2 Faus, A. La radio: introducción a un medio desconocido. Madrid, Guadiana, 1973.
- 6 Franquet, Rosa Història de la radiodifusió a Catalunya. Barcelona, Edicions, 62, 198
- 2 Galán, Luís, Después de todo. Recuerdos de un periodista de la Pirenaica. Barcelona, Anthropodos, 1988.
- 3 García Jiménez, Jesús. Radiotelevisión y política cultural en el franquismo. Madrid, CSIC, 1980.
- 1 Garitonaendia, Carmelo. La radio en España. Bilbao, S.XXI, UPV, 1988.
- 1 Giro, Xavier. Conflictes de televisió a Catalunya 1959-1990. Barcelona, Diputació. Col.legi de Periodistes, 1992
- 5 Hale, Julian. La radio como arma política. Barcelona, Gustavo Gili, 1975.
- 1 Huber, Richard. La RFA et sa television. París, INA, 1988.
- 2 Lewis, Peter M.y Booth, Jerry. El medio invisible. Barcelona, Paidos, 1992.
- 1 Munsó, Juan. 50 años de RNE. Escrito en el aire. Madrid, RTVE, 1988.
- 3 Nuñez, Oscar. La radio sin fronteras. Radiodifusión exterior y comunicación de masas. Pamplona, Universidad de Navarra, 1980.
- 1 Ojalvo, Andrée. La Grande Bretagne, et sa télévision. Paris, INA, 1988.
- Palacios, Manuel. Una historia de la televisión. Arqueología y modernidad. Madrid: Fundación Caja de Madrid-Telefónica, 1992.
- 1 Parrot, Jacques. La querre des ondes. París, Plon, 1987.
- 2 Santiesteban, Rafael. Aquí, Radio Sevilla. Sevilla, Castillejo, 1991.
- Sendall, Bernard. Independent Television in Britain. V.I, V.II., V.III, Gran Bretaña, Macmillan, 1982. *VIII → NO*
- 2 Soria, Carlos. Orígenes del derecho de la radiodifusión en España. Pamplona Universidad de Navarra, S.A., 1974. = 1